

ROMÂNIA
CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
SECȚIA COMERCIALĂ

Decizia nr. 2957/2003

Dosar nr. 945/2002

Ședința publică de la 6 iunie 2003

Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

Prin acțiunea înregistrată la 3 august 2000, reclamanta SC M.R. SA Canada a chemat în judecată pârâta SC M.N. SA Deva, solicitând:

- rezoluțiunea contractului privind livrarea a 12 buc. sobe teracotă tip L. și 15 buc. sobe teracotă tip D., livrate de pârâtă la 13 iulie 1997, necorespunzătoare calitativ și repunerea părților în situația anterioară;

- plata daunelor în sumă de 12.298 dolari S.U.A., reprezentând preț produse, cheltuieli de transport, asigurări, prestări servicii, taxe vamale și taxe laborator.

Tribunalul Hunedoara, secția comercială și de contencios administrativ, prin sentința nr. 133 din 23 ianuarie 2001, a admis acțiunea astfel cum a fost formulată, cu obligarea pârâtei și la cheltuieli de judecată în sumă de 16.550.000 lei.

În pronunțarea acestei hotărâri, instanța a reținut că între părți s-a încheiat, în formă simplificată, comandă urmată de executare, contractul de vânzare-cumpărare pentru 27 buc. sobe teracotă, exportate în Canada, contract supus normelor uniforme stabilite prin Convenția Națiunilor Unite asupra contractelor

de vânzare internațională de mărfuri, încheiată la Viena la 11 aprilie 1980, la care România a aderat, conform Legii nr. 24/1991.

Că, produsele livrate, conform facturii nr. 5015 din 31 iulie 1997 și procesului-verbal de recepție s-au dovedit, la verificarea firmei specializate □ I.T.S. din Canada, necorespunzătoare calitativ, contravenind normelor de calitate transmise de vânzătoarea pârâtă.

Că, recepția efectuată la livrarea produselor s-a referit la număr de produse și aspect exterior, fără a se proceda conform standardului nr. 3/1997, respectiv, întocmirea de documente separate pe fiecare produs.

Calitatea produselor fiind necorespunzătoare, în temeiul art. 36 pct. 1 din convenția invocată, vânzătoarea răspunde față de cumpărătoare, astfel că datorează restituirea prețului încasat (5.340 dolari S.U.A.) transport (1.675 dolari S.U.A.) asigurări (196 dolari S.U.A.), prestări servicii (2.180 dolari S.U.A.) și închiriere spațiu, inspecție, taxe vamale, taxe laborator I. (2.803 dolari S.U.A.).

Împotriva acestei sentințe, pârâta a declarat apel, prin care a criticat hotărârea instanței de fond, susținând că reclamanta este în posesia produselor și s-a admis și cererea de restituire a prețului, că greșit s-a analizat calitatea mărfii în raport cu standardele canadiene.

Că, marfa a fost recepționată de cumpărătoare și nu mai putea invoca vicii calitative și că daunele cerute nu sunt în sarcina sa.

Curtea de Apel Alba Iulia, secția comercială și de contencios administrativ, prin decizia nr. 796 din 16 noiembrie 2001, a respins apelul, ca nefondat, considerând că întemeiat instanța de fond a admis rezoluțiunea contractului, restabilirea situației anterioare și suportarea de către pârâtă a tuturor cheltuielilor ocazionate reclamantei.

Împotriva deciziei instanței de apel, pârâta-vânzătoare a declarat recurs, în temeiul art. 304 pct. 9 C. proc. civ., susținând că este netemeinică și nelegală, întrucât:

- marfa a fost recepționată la expediere, cantitativ și calitativ, riscul deteriorării fiind în sarcina cumpărătoarei;

- deficiențele privind fisuri la îmbinare, ca urmare a transportului și manipulărilor repetate, puteau fi remediate și s-a oferit trimiterea unei echipe în acest sens, dar reclamanta a refuzat;

- rezoluțiunea contractului și repunerea părților în situația anterioară s-a făcut cu încălcarea Legii nr. 24/1991, respectiv, unilateral, în sensul că reclamanta este în posesia mărfii □ dacă mai există □ or, în același timp, i s-au admis și pretențiile pentru restituirea prețului și a tuturor cheltuielilor care o priveau direct (licențe de import, autorizații, formalități vamale).

Recursul este întemeiat, soluțiile pronunțate încălcând prevederile Legii nr. 24/1991, privind aderarea la Convenția Națiunilor Unite asupra normelor uniforme referitoare la vânzarea internațională de mărfuri.

Vânzătoarea pârâtă și-a îndeplinit obligația predării și transferării proprietății mărfii către cumpărătoare la 31 iulie 1997.

La acea dată s-a încheiat procesul-verbal de recepție, prin care delegatul firmei M.R. SA s-a declarat de acord cu cantitatea și calitatea mărfii recepționate, privind factura nr. 5015 din 31 iulie 1997.

Din momentul încărcării mărfii în containerul pus la dispoziție de cumpărător și predării mărfii primului transportator, cumpărătoarea nu mai poate reclama viciile aparente.

Potrivit art. 36 din Legea nr. 24/1991, vânzătorul este răspunzător de orice lipsă de conformitate, care exista în momentul transmiterii riscurilor către cumpărător, chiar dacă această lipsă nu apare decât ulterior.

Fisurile reclamate de reclamanta-cumpărătoare sunt vicii aparente, or ele nu au existat la recepționarea mărfii la expediere.

Din probele dosarului, nu rezultă când a ajuns marfa la destinație și dacă verificarea s-a făcut la acea dată, la descărcarea din container, iar nu după câteva luni, timp în care nu se știe unde a fost depozitată și manipulările survenite.

Instanțele au ignorat prevederile art. 38 alin. (2) din legea menționată, potrivit căroră, □cumpărătorul trebuie să examineze mărfurile sau să le supună examinării într-un termen cât se poate mai scurt, ținând seama de împrejurări. În cazul în care contractul implică transportul mărfurilor, examenul poate fi amânat până la sosirea lor la destinație□.

Or, reclamanta nu a probat că verificarea mărfii s-a făcut la ridicarea acesteia de la transportator.

În aceste condiții, analiza I.T.S. din 22 decembrie 1997, care constată numeroase fisuri la îmbinări, emisie de fum și creșterea temperaturii la cca. 125° C, nu este opozabilă vânzătoarei, întrucât, pe lângă faptul că nu rezultă identitatea mărfii cu cea expediată de la pârâtă, prelevarea probei (sobei) în condiții de opozabilitate, este posibil ca deteriorările menționate să influențeze încălzirea produsului.

Ca urmare, sunt aplicabile prevederile art. 39 alin. (1) din lege, în sensul că, cumpărătorul este decăzut din dreptul de a se prevala de o lipsă de conformitate, dacă nu o denunță vânzătorului, precizând natura defectului, într-un termen rezonabil, calculat din momentul când l-a constatat sau ar fi trebuit să-l constate.

Termenul de 2 ani, invocat de instanță □ art. 39 alin. (2) din lege - nu se referă la constatarea neconformității, care, după cum s-a arătat, trebuie efectuată la sosirea mărfii la destinație, conform art. 38 alin. (2), ci la formularea pretențiilor.

Ca urmare, față de îndeplinirea obligațiilor de către vânzătoare, cererea privind rezoluțiunea contractului este fără temei, culpa acesteia pentru deficiențele calitative invocate, nefiind probată. Admițând rezoluțiunea și dispunând repunerea părților în situația anterioară, oricum se impunea, în condițiile în care reclamanta proba existența mărfii (după cca. 5 ani), ca aceasta să fie obligată să o predea vânzătoarei, dat fiind restituirea prețului, astfel că, și sub acest aspect, soluția este criticabilă.

Față de cele de mai sus, recursul urmează să fie admis, iar decizia Curții de Apel atacată să fie modificată în sensul admiterii apelului declarat de aceeași parte și schimbând în tot sentința, Tribunalului Hunedoara nr. 133 din 23 ianuarie 2001, acțiunea să fie respinsă ca nefondată.

În temeiul art. 274 C. proc. civ., intimata-reclamantă urmează să fie obligată la plata cheltuielilor de judecată în sumă de 23.400.000 lei către recurenta SC M.N. SA Deva.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

DECIDE

Admite recursul declarat de pârâta, SC M.N. SA Deva, împotriva deciziei nr. 796/A/2001 din 16 noiembrie 2001 a Curții de Apel Alba Iulia, pe care o modifică, în sensul că admite apelul declarat de aceeași parte și schimbă în tot sentința civilă nr. 133 din 23 ianuarie 2001 a Tribunalului Hunedoara, în sensul că respinge acțiunea reclamantei SC M.R. Canada, ca nefondată.

Obligă intimata la plata către recurentă a sumei de 23.400.000 lei cheltuieli de judecată în apel și recurs.

Irevocabilă.

Pronunțată, în ședință publică, astăzi, 6 iunie 2003.